

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعات شروع: ۳۰:۱۰ صبح	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۱۱ / ۲		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶	

ردیف	سؤالات	نمره
	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)</p> <p>بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان برگردانید.</p> <p>۱- هر نفسی که فرو می رود مَمَدِ حیات است.</p> <p>۲- آن موش را زبرا نام بود ، با دَهای تمام و خرد بسیار.</p> <p>۳- از هر کران بانگ رحیل آید به گوشم.</p> <p>۴- ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند ، مردود همه‌ی جهان گشت.</p> <p>۵- و حسنگ خود مرده بود ، که جلّادش رسن به گلو افکنده بود و خبه کرده.</p> <p>۶- جامه را بدرید و آهی کرد تفت سر نهاد اندر بیابان و برفت</p> <p>۷- نهادند پیمان دو جنگی که کس نباشد بر آن جنگ فریادرس</p> <p>۸- مردی صفای صحبت آینه دیده از روزن شب، شوکت دیرینه دیده</p> <p>۹- اما ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت ؛ و سوری و شادی‌ای به آن بسیاری ، تیره شد.</p> <p>۱۰- چرخ ارچه رفیع ، خاک پایت عقل ارچه بزرگ ، طفل راهت</p> <p>۱۱- زرین قبا ، زره زن از ابر سحرگهی کان جا چو پیک بسته قبا می فرستمت</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p>
	<p>ب) لغت (۲ نمره)</p> <p>معنی لغت های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>۱- خود گنبد آجری با گله به گله سوراخ هایی برای کفترها</p> <p>۲- یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود.</p> <p>۳- گهی پیراید او را گه دهد آب</p> <p>۴- در مضیفی طالب شمع آمدند</p> <p>۵- هر چند که ملایکه در آدم تقرسی می کردند</p> <p>۶- کفی راد دارد ، دلی پر ز داد</p> <p>۷- می بینم اگر ذره ای اندر تک دریاست</p> <p>۸- جبه ای داشت جبری رنگ با سیاه می زد.</p>	<p>۲</p>
	<p>پ) خودآزمایی (۴ نمره)</p> <p>۱- با توجه به بیت « یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد الف) « آهنگ جان سامری کرد » یعنی چه ؟ ب) منظور از « ولی » در مصراع دوم کیست ؟</p> <p>۲- با توجه به عبارت « شما که پرده ها از صورت شاه شهید ساخته اید ، یکی هم از این شاه زنده بسازید » منظور از « شاه شهید » و « شاه زنده » به ترتیب چه کسانی هستند ؟</p>	<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>
	« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »	

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۲ / ۱۱ / ۱۳۸۶		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶	

ردیف	سؤالات	نمره
۰/۵	۳- با توجه به شعر «آفتاب پنهانی»، در بیت «تویی بهانه‌ی آن ابرها که می‌گیرند / بیا که صاف شود این هوای بارانی» الف) منظور از «تو» چه کسی است؟ ب) مفهوم مصرع دوم چیست؟	۰/۵
۰/۵	۴- در بیت «تو با من به بیداد کوشی همی / دو چشم خرد را بیوشی همی» مفهوم کنایه مصرع دوم چیست؟	۰/۵
۰/۵	۵- بیت «تا به جایی رساندت که یکی / از جهان و جهانیان بینی» به کدام یک از اصول مهم عرفان اشاره دارد؟	۰/۵
۰/۵	۶- مفهوم مصراع «از گزند داس دروگر وقت هیچ روینده را زنه‌ار نیست» چیست؟	۰/۵
۰/۵	۷- با توجه به بیت «ما بری از پاک و ناپاکی همه / از گران جانی و چالاکی همه» منظور از «گران جانی» و «چالاکی» در مصراع دوم چیست؟	۰/۵
۰/۵	۸- بیت «عاقبت از خامی خود سوخته / رهروی کبک نیاموخته» با کدام مقوله‌ی فرهنگی عصر ما ارتباط دارد؟	۰/۵
ت) دانش‌های ادبی (۳ نمره)		
۰/۵	۱- نوع نثر هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) جهانگشای جوینی ب) مناجات‌های خواجه عبدا... انصاری	۰/۵
۰/۲۵	۲- مجموعه‌ی شعر «نجوای جنون» اثر کیست؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۳- اثر داستانی «بخارای من، ایل من» از کیست؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۴- نام دیگر تاریخ بیهقی چیست؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۵- چه کسی کلیده و دمنه را از زبان عربی به فارسی ترجمه کرد؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۶- موضوع اصلی منظومه‌های داستانی که در حوزه‌ی ادبیات غنایی قرار دارند، چیست؟	۰/۲۵
۰/۵	۷- در بیت زیر دو نمونه آرایه مشخص کنید. بر دوش زمانه لحظه‌ها سنگین بود خورشید و زمین و آسمان غمگین بود	۰/۵
۰/۵	۸- در دو بیت زیر قسمت‌های مشخص شده، چه آرایه‌ای دارند؟ الف) مردی نهان با روح هم پیمان نشسته ب) خروش آمد از باره‌ی هر دو مرد مردی به رنگ نوح در طوفان نشسته تو گفستی بدرید دشت نبرد	۰/۵
د) درک مطلب (۴ نمره)		
۰/۵	۱- با توجه به بیت «هر که شدت حلقه‌ی در، زود برد حقه‌ی زر / خاصه که در باز کنی، محرم دروازه شود» الف) «حلقه‌ی در شدن» چه مفهومی دارد؟ ب) منظور از «محرم دروازه شدن» چیست؟	۰/۵
۰/۵	۲- با توجه به مفهوم مصراع‌های: «شب، دو صف از یاکریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت پر کشید» مقصود شاعر از «لب دیوار دلت» چیست؟	۰/۵
۰/۵	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»	

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	رشته: ریاضی فیزیک- علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۲ / ۱۱ / ۱۳۸۶		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶	

ردیف	سوالات	نمره
	۳- در عبارت « این مرد بزرگ و دبیر کافی ، به نشاط قلم در نهاد ، تا نزدیک نماز پیشین ، از این مهمات فارغ شده بود. » الف) عبارت « به نشاط قلم در نهاد » یعنی چه ؟ ب) معادل امروزی « نماز پیشین » چیست ؟	۰/۵ ۰/۵
	۴- در بیت « بی سرو پا گدای آن جا را / سر ز ملک جهان گران بینی » منظور از « سر گران بودن » چیست ؟ ۵- با توجه به عبارت « مجموعه ای می بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد. » الف) انسان موجودی چند بعدی است ؟ ب) لازمه‌ی حمل بار امانت الهی در چیست ؟	۰/۵ ۰/۵
	۶- در بیت « با من بیا همسفر باش تا دور تا قلّه‌ی نور / در این سفر ، دست عشق است، پشت و پناه من و تو » شاعر برای رسیدن به حقیقت از چه چیزی کمک می گیرد ؟ ۷- با توجه به عبارت « دریغ همه عمر یک نظر به زیر پانینداختم. هنر ، این ذوق گسترده ست ؛ شاهکار کارِ توست یار محمّد ، نه کار من . » منظور از « ذوق گسترده » چیست ؟	۰/۵ ۰/۵
	۸- در بیت « لعل را گر مَهر نبود باک نیست / عشق را دریای غم ، غمناک نیست » ، چرا عشق از دریای غم هراسی ندارد ؟	۰/۵
	خ) شعر حفظی (۱ نمره)	
	۱- خاک بغداد به مرگ ورنه این چیست که در بغداد است	۰/۵ ۰/۵
	۲- با ساریان بگویند احوال آب چشمم	۰/۵
	« موفق باشید »	جمع نمره
		۲۰

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۱۱ / ۲
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۶	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر نظر همکاران گرامی صائب است.	
۲	ب) لغت ۱- جا به جا (۰/۲۵) ۲- گریبان - یقه (۰/۲۵) ۳- زینت کردن (دادن) صیقل دادن (۰/۲۵) ۴- مهمان خانه / جای ضیافت (۰/۲۵) ۵- دریافت به فراست (یا دقت) (۰/۲۵) ۶- بخشنده - جوان مرد (۰/۲۵) ۷- عمق - ژرفا (۰/۲۵) ۸- جامه‌ای گشاد و بلند که روی لباس‌های دیگر پوشند (۰/۲۵)	
۴	پ) خودآزمایی ۱- الف) قصد نابود کردن - یا قصد از بین بردن سامری را کرد. (یا نظایر آن) (۰/۲۵) ب) رهبر یا امام (خمینی) (۰/۲۵) ۲- به ترتیب: ناصرالدین شاه (۰/۲۵) - رضا خان (۰/۲۵) ۳- الف) امام زمان (عج) (۰/۲۵) ب) ظهور کن تا غم و ناله‌ی منتظران تمام شود و دل‌هایشان شاد گردد. (یا نظایر آن) (۰/۲۵) ۴- بر خلاف عقل و اندیشه رفتار می‌کند (یا نظایر آن) (۰/۵) ۵- وحدت وجود (۰/۵) ۶- گذشت زمان همه چیز را نابود می‌کند. (یا نظایر آن) (۰/۵) ۷- «سستی در عبادت» (۰/۲۵) و «رغبت به آن» (۰/۲۵) ۸- تقلید کورکورانه (۰/۵)	
۳	ت) دانش‌های ادبی ۱- الف) مصنوع و متکلف (۰/۲۵) ب) مسجع و فنی (۰/۲۵) ۲- ساعد باقری (۰/۲۵) ۳- محمد بهمن بیگی (۰/۲۵) ۴- تاریخ مسعودی (۰/۲۵) ۵- نصراله منشی یا (ابوالمعالی نصرآ... منشی) (۰/۲۵) ۶- بیان حالات و احساسات مربوط به وصال و فراق (۰/۵) ۷- تشخیص - حس آمیزی - مراعات نظیر (دو مورد کافی است). هر مورد (۰/۲۵) ۸- الف) تلمیح (۰/۲۵) ب) اغراق (۰/۲۵)	
۴	د) درک مطلب ۱- الف) متوسل شدن (۰/۲۵) ب) او را بپذیری یا درگاه خود را به روی او باز کنی (۰/۲۵) ۲- چشم (۰/۵) ۳- الف) به نوشتن پرداخت / یا نظایر آن (۰/۲۵) ب) نماز ظهر (۰/۲۵) ۴- بی‌اعتنایی به دنیا / یا نظایر آن (۰/۵) ۵- الف) دو بعدی یا (روحانی و جسمانی) (۰/۲۵) ب) عشق و معرفت (۰/۲۵) ۶- از عشق (۰/۵) ۷- فرش بافته شده توسط یار محمد (۰/۵) ۸- زیرا عشق در ذات خود با غم و اندوه همراه است. (۰/۵) (یا هر مفهومی که این معنا را برساند.)	
۱	خ) شعر حفظی (نمره) ۱- خلفا می‌گریید (۰/۲۵) ۲- شطّ روان (۰/۲۵) تا بر شتر نبندد محمل به روز باران (۰/۵)	
۲۰	جمع نمره	